

Kultur- och fritidsnämndens Verksamhetsplan 2019

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden omfattar bibliotek, ungdomsverksamhet, fritidsverksamhet, idrott, kultur, evenemang, kulturarv samt museiverksamhet.

Nämnden ska genom samarbete med föreningar i staden skapa förutsättningar för ett mångsidigt och rikt kulturliv, diversifierad idrottsverksamhet och hälsofrämjande motion samt för ett annars aktivt föreningsliv. Nämnden hanterar även ärenden som rör konstinköp.

Utöver vad som annars stadgas ankommer det på kultur- och fritidsnämnden

- att fördela och följa upp användning av medel för understöd eller samarbetsavtal med föreningar, organisationer och enskilda konstnärer inom kultur-, idrotts och ungdomsområdet
- att föreslå namn på gator, parker, torg och andra allmänna platser samt
- att inköpa och förvalta konstverk för stadens räkning.

Kultur- och fritidsnämnden handhar och besluter i ärenden som enligt gällande bibliotekslagstiftning ankommer på staden.

Omvärldsanalys

Samarbete både externt och internt är en förutsättning både för att nå ut till fler mariehamnare och för att bredda utbudet. Det är värt att försöka öppna gränser och släppa på konventioner för att ta in nya influenser som kan inspirera både personal och stadens invånare. Även i utbudet av service och målgrupper behöver tänket vara brett. Det är exempelvis inte enbart unga som är intresserade av digitala "fenomen" som robotar och e-böcker, även de äldre efterfrågar sådan service och kunskap.

Bland de äldre som bor hemma eller i särskilt boende finns alltfler som inte kan ta sig till olika evenemang och anläggningar på egen hand. Att denna grupp samt även övriga pensionärs andel av befolkningen ökar ska beaktas i kultur- och fritidsnämndens verksamheter.

Vårt sätt att arbeta kan utvecklas inte minst om de digitala möjligheterna tas tillvara. Att vara relevant är en förutsättning för att den service kultur- och fritidssektorn erbjuder ska utnyttjas. Dialog med brukarna ger nyttig information om förväntningar på servicen men det gäller även att följa med utvecklingen och kunna erbjuda sådant som är oväntat och som inte brukarna insett att de behöver. Ett exempel är olika databaser från biblioteket som en motvikt till "ryktesfloran" och fake news i sociala medier och på nätet.

Stadens fritidsanläggningar är en stor tillgång för mariehamnarna och för hela Åland. De är centrala i arbetet med folkhälsa och i satsningar för att få alla att röra på sig mera. Idrottsanläggningar engagerar över generationerna. Staden har ett brett utbud av möjligheter för såväl organiserad idrott som spontanidrott och vardagsmotion. Tillskott som utegym som ökar möjligheten till spontanidrott har visat sig mycket uppskattat och det är viktigt att exempelvis motionsbanorna hålls i gott skick.

Anläggningsfrågor kommer att vara centrala inom kultur- och fritidsnämndens område de närmaste åren. Det gäller byggandet av en ny friidrottsanläggning i Ytternäs samt en uppgradering av WHA med konstgräs. Dessutom ska Mariebad renoveras – en åtgärd som får konsekvenser för verksamheten.

Meningsfull fritidssysselsättning för alla åldersgrupper, inte minst i fråga om fysisk aktivitet och kulturellt utbud, främjar trivsel, psykiskt välmående och social kompetens. Även här är samarbete med andra aktörer en nyckelfråga. Kultur och fritid har mycket att bidra med i arbetet för mångfald, integration och tillgänglighet.

Intresset för avgiftsfri kultur för barnfamiljer är stort och det har märkts en ökad efterfrågan de senaste åren. Med stadsbiblioteket som bas kan kulturutbudet för barnfamiljer breddas och utvecklas.

I Uncan har Mariefhamn nu en ungdomsgård utrustad med bland annat studio, ateljé och klättervägg. Förutsättningarna är de bästa samtidigt som det blivit alltmer viktigt att kunna vara flexibel och anpassa utbudet efter ungdomarnas behov. Trygghetsfrågor är viktiga och samarbetet med skolan är centralt. Demokratiarbetet med ungdomarna ska utvecklas så att deras förväntningar och ambitioner tas till vara när stadens övergripande framtidsfrågor diskuteras.

Ekonomisk hållbarhet:

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

INDIKATORER

Antalet företag med hemort Mariefhamn ska öka jämfört med indexåret 2016

Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.

Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.

Nöjd-Region-index 77,9 år 2015, medborgarundersökning Mariefhamn, ÅSUB 2015:6

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

INDIKATORER

Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.

Medarbetarindexet är resultatet av stadens medarbetarundersökning och visar personalens uppfattning om arbetsuppgift, arbetssituation, samarbete och påverkansmöjligheter, information, fysisk arbetsplats, företagshälsovård samt personalförmåner. År 2015 uppmättes index 79,2.

Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.

Ledarskapsindex är ett delresultat av stadens medarbetarundersökning och visar medarbetarnas uppfattning om sina ledare och ledarnas förmåga att lyssnar på medarbetare, visa respekt, ge konstruktiv återkoppling och utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare. År 2015 uppmättes index till 73,66.

Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.

År 2015 uppgick sjukfrånvaron till 5,02%.

AKTIVITETER

Gemensam personalutveckling för hela kultur- och fritidssektorn utgående från medarbetarenkäten.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

INDIKATORER

Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.

30,9 miljoner euro 31.12.2015

Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.

Skattebasen år 2019 i Mariefhamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.

Skattebasen är den massa av förvärvsinkomster som är föremål för kommunal inkomstbeskattning.

Social hållbarhet:

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.

Nöjd-Medborgar-Index 68,5 år 2015, Medborgarundersökning Mariefhamn 2015, ÅSUB 2015:6

Antal undanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.

Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.

AKTIVITETER

Kassa- och passersystem uppdateras i anläggningarna.

Uppföljning av tillgänglighetsinventeringen som gjordes i anläggningarna 2011.

Ta i bruk en databas för registrering och förvaltning av stadens konstsamling och utekonstverk som underlättar hanteringen av samlingen samtidigt som den kan presenteras för mariefhamnarna på stadens hemsida.

Ta fram en marknadsföringsplan för kultur- och fritidssektorns anläggningar och service.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

INDIKATORER

Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.

Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.

Nöjd-Inflytande-Index 54,1 år 2015, Medborgarundersökning Mariefhamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Antal tvärsektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.

AKTIVITETER

Föräldraenkät för att få deras syn på ungdomsenhetens verksamhet.

Insatser planeras för att öka förstagångsväljarnas deltagande i valet 2019.

Öppet hus hålls på anläggningarna i samarbete med föreningar för att marknadsföra dem och locka nya besökare. Exempelvis kväll för nyinflyttade på Uncan, Piratdagar på Mariebad, bowling i Idrottsgården och badminton i Baltichallen.

Bokningsreglerna för kultur- och fritidssektorns anläggningar uppdateras.

Brukarenkät genomförs i biblioteket.

Implementera nytt regelverk för stöd till tredje sektorn.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att före detta LMC-lokalen blir en integrerad del av biblioteket samt att nämnden liksom idag står som hyresvärd för utrymmet.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

INDIKATORER

Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.

Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.

År 2013 upplevde 23 % av stadens högstadiel elever sitt hälsotillstånd som medelmåttligt eller dåligt. Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, 2013.

Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska

År 2016 upplevde 9 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Strandnäs skola, 14 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Övernäs skola samt 7 % av eleverna i Ytternäs skola att de är utsatta för mobbing. KIVA-2016.

Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger invånarnas bedömning av hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg och säker känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg och säker man kan känna sig mot inbrott i hemmet. Bedömningen år 2015 var 81,2. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Fortsättning på hälsoprojektet som lanserades hösten 2018.

Satsningen med bussbiljetter för att unga som deltar i den öppna ungdomsverksamheten ska komma hem tryggt fortsätter.

Kulturell hållbarhet:

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger; tillgång till parker, grönområden och natur; möjligheter att utöva sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv; tillgång till idrottsevenemang; tillgång till kulturevenemang. Bedömningen år 2015 var 77,9. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Den ny friidrottsanläggningen på Ytternäs sportfält färdigställs.
Start för omläggningen och förstoringen av WHA till konstgräs.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

INDIKATORER

Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.
Antal insatser för vård av kulturarv och kulturturism ökar jämfört med 2016.

AKTIVITETER

Öppen scen ordnas på Uncan för att ge unga "nya" musiker en möjlighet till framträdande.
Doktorsvillans framtida användning utreds fortsättningsvis.
Se över placering och förvaltning av Socislagret.
Firande med anledning av att bibliotekshuset fyller 30 år.
Biblioteket och kulturenheten utvecklar servicen till äldre.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

INDIKATORER

Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.

Miljömässig hållbarhet:

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

INDIKATORER

Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.
Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.
Tom 31.12.2017 innebär det i korthet: Minska koldioxidutsläppen. Öka inköpen av miljöanpassade varor och tjänster. Öka andelen livsmedel, som produceras enligt ekologiskt hållbara metoder och som staden tillhandahåller skola, dagis och äldreomsorg m.m. Optimera avloppsreningen. God inomhusmiljö med dokumenterat fungerande ventilation och radonnivåer inom av fullmäktige fastställda gränsvärden.

AKTIVITETER

Genomförandet av olika energibesparande åtgärder fortsätter genom att byta samtliga ljuskällor till LED på parkeringarna vid anläggningarna.
Vidareutveckla arbetet med konstnärlig gestaltning av det offentliga rummet
Påbörja projektering och budgetering för solceller på fritidsanläggningarnas tak.
Sopsorteringen på anläggningarna förbättras. 4-facks sopsortering för kunder och brukare inne på anläggningarna. Uppdatering av sopstation och bättre sorteringsmöjligheter vid Idrottsgården i samarbete med fastighetsavdelningen.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.

Bedömningen år 2015 var 60,8. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Ungdomsenheten bygger fågelholkar, igelkottsbon och insektshotell av återvunnet material tillsammans med ungdomar. Dessa kan sättas upp i anslutning till kultur- och fritidsektorns anläggningar.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Utlån totalt	204 662	210 000	200 000
Besök biblioteket.ax		110 000	115 000
Arrangemang/biblioteket, kostnad		60	60
Gruppbesök/biblioteket		65	65
Besök/huvudbibliotek	195 202	200 000	198 000
Samarrangemang	128	120	120
Besök Idrottsgården	60 721	62 470	63 300
Besök Islandia	47 474	45 620	48 300
Besök Baltichallen	35 317	36 350	36 350
Besök Bollhalla	37 835	33 450	36 000
Besök Ridanläggningen	10 550	10 260	10 500
Besök fritidsverksamhet i skolorna	12 222	6 000	0
Besök ungdomsverksamhet	18 621	18 000	19 000
Besök utomhusanläggningar	83 527	83 650	84 000
Besök Wiklöf Holding Arena	21 593	22 270	21 600
Besök Mariebad	104 674	103 000	103 000
Besökare sammanlagt	432 534	421 070	
Elkostnad per m ²			
Lokalkostnader per m ²			
Värmekostnad per m ²			

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 45,2 årsarbeten skall förverkligas. Jämfört med år 2018 innebär detta en sänkning med 0,63 årsarbeten. Dessa årsarbeten fördelas på 54 personer.

En plats som arbetsledare på Idrottsgården omvandlas till enhetsledare och därmed från att vara inrättad i arbetsavtalsförhållande till att vara i tjänsteförhållande.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

På arbetsplatsmöten tas sektorns mål och genomförandet av dem upp.

Enhetsledarna inom Fritid och ungdom träffas för diskussioner kring ledarskap och verksamhet.

Avdelningarna Fritid och ungdom samt Kultur och bibliotek möts regelbundet för uppföljning av verksamheten och ekonomin.

Sektorns ekonomi och verksamhetsplan följs upp i kultur- och fritidssektorns ledningsgrupp i samband med tertialuppföljningarna.

Brukarenkät genomförs i stadsbiblioteket på hösten.

Enkäten som gjordes till stadens ungdomar hösten 2018 angående ungdomsverksamheten följs upp.

Föräldraenkät till föräldrar för att få deras syn på ungdomsenhetens verksamhet

Rapporteringsplan till nämnden

Kultur- och fritidssektorns verksamhetsmål och ekonomi följs upp på nämndmöten i samband med tertialuppföljningarna.

Uppföljning av ekonomin samt tidsplan för investeringarna Ny friidrottsarena i Ytternäs och Utbyggnad av WHA görs på varje nämndmöte.